

YENİLİK YAYILIM TEORİSİ ve KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI SİSTEMLERİ ÜZERİNDE BİR UYGULAMA

Gökhan ÖZER

Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü
İşletme Fakültesi
ozer@gyte.edu.tr

Yaşar AKÇA

Bartın Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
yakca@bartin.edu.tr

ÖZET

Kurumsal Kaynak Planlaması (KKP) sistemleri pek çok firma tarafından adapte edilmektedir. Bu yazılımın kurulumu sayesinde önemli organizasyonel etkinlikler başarılılığı halde pek çoklarında da hayal kırıklıkları yaşanmaktadır. Bu çalışma KKP sistemlerinin başarılı adaptasyonunda Yenilik Yayılım Teorisi (Rogers, 1995) değişkenlerinin kullanımını esas almaktadır. Ulaşılan bulgular, teorinin incelenen değişkenlerinin hem KKP başarısı üzerinde hem de organizasyonel performans üzerinde pozitif yönde etkilerini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yenilik Yayılım Teorisi, Kullanıcı Özellikleri, Yenilikçi Özellikler, Organizasyonel Özellikler, Çevresel Özellikler, Kurumsal Kaynak Planlaması.*

1. GİRİŞ

Esnek üretim sistemleri, robotik sistemler ve yönetim enformasyon sistemleri gibi yeniliklerin işletmelere başarılı adaptasyonunu ve kullanımını etkileyen faktörlerin anlaşılmaması önemli bir bilimsel araştırma konusudur (Frambach, ve Schillewaert, 2002: 163; Cooll vd., 1997: 543; Jiang vd., 2000: 25). Bu noktadan hareketle organizasyonların enformasyon teknolojilerini uygulama çabalarının başarısına katkıda bulunacak faktörler setinin tanımlanması gerekmektedir.

Dolayısıyla çalışmanın amacı bir enformasyon teknolojisi yeniliği olan KKP yazılımının firmaya adaptasyonunda dikkate alınması gereken kritik başarı faktörleri olarak Yenilik Yayılım Teorisi değişkenlerinin kullanımını ortaya koymaktır. Çalışmanın hedeflediği katkı; KKP yazılımının işletmeye başarılı kurulumunda öne çıkan faktörleri Yenilik Yayılım Teorisi'nin değişkenleriyle açıklamaktır.

2. YENİLİK YAYILIM TEORİSİ

Bir sosyal sistem içinde yeni fikirlerin veya teknolojilerin yayılmasını etkileyen faktörlerin araştırılmasında Rogers'ın (1995) Yenilik Yayılım Teorisi yoğun bir kullanıma sahiptir (Prescott ve Conger, 1995:20). Yenilik adaptasyonunu etkileyen faktörler beş özellik içinde toplam 28 tutumla açıklanır. Bunlar (Rogers, 1995: 26-36; 242-244, Ollila ve Lyytinen, 2003: 282-283);

a- Bireysel faktörler: Test etme, Kişisel ilişki ağı, Kurallar ve işin kontrolü, Yaparak öğrenme.

b- Yenilik faktörleri: Göreceli avantaj, Kullanım kolaylığı, Teknik uyumluluk, Fark edilebilirlik, Fiyat, Problem çözme, Standart, Teknolojik konum.

c- Görev faktörleri: Ticari avantaj, Kullanıcı tatmini, Kullanıcı direnci,

d- Organizasyonel faktörler: Kişiarası ağlar, Gayri resmi haberleşme, Teknolojik deneyim, Çalışan takımlar, Düşünce liderleri, Diğerlerinden bağımsızlık, Yeniliği adapte edenin tipi, Yönetim hiyerarşisi, Organizasyon büyülüğu.

e- Çevresel faktörler: Kültürel değerler, Teknolojik yapı, Toplumsal normlar, Fon.

3. KKP SİSTEMLERİ

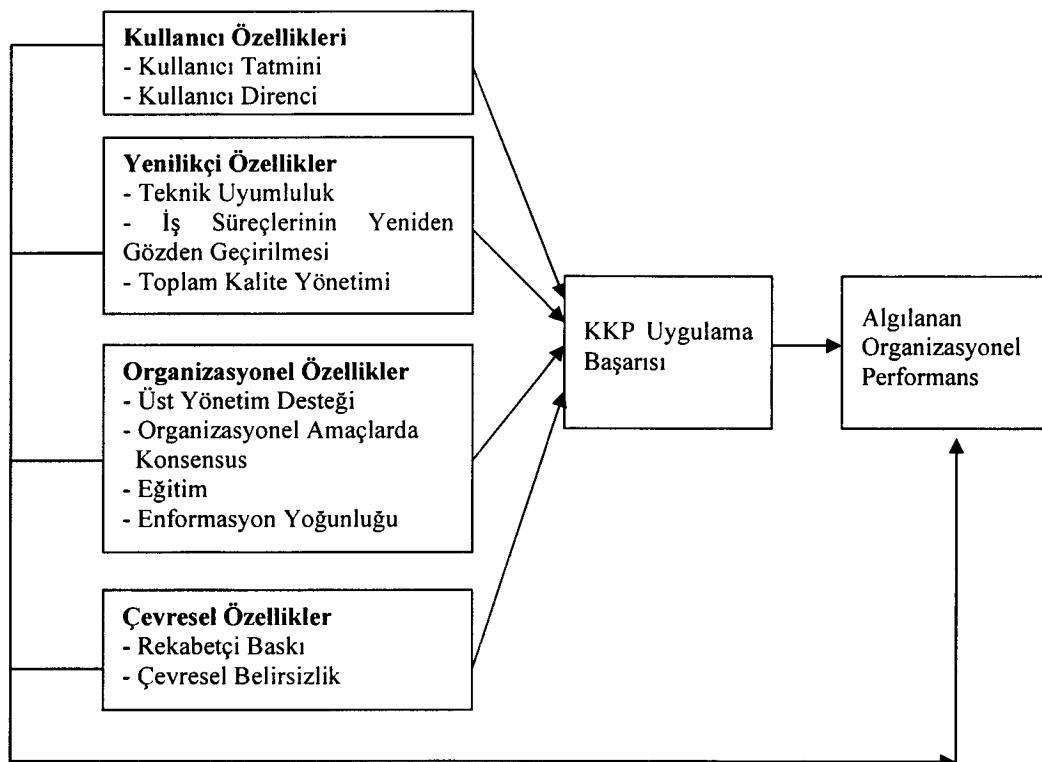
Firmaların enformasyon sistemleri kullanımında en son aşama KKP sistemleridir. KKP sistemleri; satış, dağıtım, materyal yönetimi, üretim, insan kaynakları, finans gibi firma fonksiyonlarında

yazılım entegrasyonu sağlayan bilgisayar paket programlarıdır (Gyampah ve Salam, 2004: 732). Organizasyondaki fonksiyonel alanları ve enformasyon tabanlı süreçleri entegre eder.

4. ARAŞTIRMA MODELİ

Başarılı KKP uygulama modeli, dört boyut (kullanıcı özellikleri, yenilikçi özellikler, organizasyonel özellikler ve organizasyonun faaliyet gösterdiği çevre özellikler) altında onuç bağımsız değişkeni içerir. İncelenen değişkenlerin bağımlı değişkenler olan KKP enformasyon sisteminin uygulama başarısı ve algılanan organizasyonel performans üzerindeki pozitif yada negatif yönde etkileri empirik olarak incelenecektir (bakınız Şekil 2).

Şekil 1: Araştırma Modeli

4.1. Kullanıcı Özellikleri

Kullanıcıların özellikleri enformasyon sistemi performansına etki etmektedir.

4.1.1. Kullanıcı Tatmini

Kullanıcı tatmini; belirli bir bilgisayar uygulamasıyla doğrudan etkileşim halinde olan kişinin buna yönelik tutumudur (Somers ve diğerleri, 2003: 597). Kullanıcı tatmininin önemi; sistemin kullanımına yol açacak ve kullanımı artıracak olmasıdır. Böylece verimliliği iyileştirecek sistem maliyetlerini düşürecektr

H_{1a} : Kullanıcı tatmini ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{1b} : Kullanıcı tatmini ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.1.2. Kullanıcı Direnci

Direnç; öngörülen değişime karşı ters reaksiyon (Hirschheim ve Newman, 1988: 398) yada yeni sistemin kullanımındaki isteksizlidir (Adams ve diğerleri, 2004: 56).

H_{2a} : Kullanıcı direnci ile KKP uygulama başarısı arasında negatif bir ilişki vardır.

H_{2b} : Kullanıcı direnci ile algılanan organizasyonel performans arasında negatif bir ilişki vardır.

4.2. Yenilikçi Özellikler

Yenilikçi özellikler, yenilikleri uyarlamaya çalışan işletmenin yeniliğe yönelik tutumudur (Frambach ve Schillewaert, 2002: 164). Yenilik, işletme problemlerine karşı bir çözüm aracıdır.

4.2.1. Teknik Uyumluluk

Organizasyonun mevcut teknolojisi ve sistemleriyle yeni sistemin uyumluluk derecesi teknik uyumluluk olarak ifade edilmektedir (Palvia ve diğerleri, 2001: 249). Enformasyon teknolojisi mimarisinin temel hedefi; uyumsuzluklardan uzaklaştırarak, entegrasyonu gerçekleştirmektir (Keen, 1994:105).

H_{3a} : Teknik uyumluluk ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{3b} : Teknik uyumluluk ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.2.2. İş Süreçlerinin Yeniden Gözden Geçirilmesi

İş süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi; maliyet, kalite, hizmet, dağıtım, esneklik, iş tatmini, hız gibi kritik performans ölçümlerinde köklü iyileşmelerin başarılabilmesi için iş süreçlerinin temelden yeniden düşünülmesi ve işletme süreçlerinin radikal bir şekilde yeniden tasarlanması ifade etmektedir.

H_{4a} : İş süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{4b} : İş süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.2.3. Toplam Kalite Yönetimi

TKY; şirket içinde sürekli iyileştirme inancına dayalı, bütün işgörenlerin katılımıyla ürünlerin, hizmetlerin üretilmesinde iş süreçlerine eşlik eden, etkinliği ve etkililiği gerçekleştiren, organizasyonun yönetimine rehberlik eden, toplumun, müşterilerin bekłentilerini, ihtiyaçlarını dikkate alan prensiplerdir.

H_{5a} : TKY ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{5b} : TKY ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.3. Organizasyonel Özellikler

Enformasyon sisteminin adaptasyonunu esas belirleyen organizasyonel özelliklerdir.

4.3.1. Üst Yönetim Desteği

Enformasyon sistemi içinde üst yönetim desteği; enformasyon sistemi fonksiyonunun önemini üst yönetim tarafından anlaşılması ve üst yönetimin enformasyon sistemi faaliyetlerine katılma derecesidir (Raghunathan ve diğerleri, 2004: 3-4).

H_{6a} : Üst yönetim desteği ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{6b} : Üst yönetim desteği ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.3.2. Organizasyonel Amaçlarda Konsensus

Karar verme sürecinin bir çıktısı olan konsensus; bütün tarafların anlaşarak en makul (uygulanabilir) kararın grup kararı olarak alınmasıdır (Dess ve Origer, 1987: 313). Özellikle kararların uygulanmasına ve koordinasyonuna yardım eder.

H_{7a} : Organizasyonel amaçlarda konsensus ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{7b} : Organizasyonel amaçlarda konsensus ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.3.3. Eğitim

Bireyde istenen davranış değişikliklerinin gerçekleştirilmesi süreci, eğitimin tanımı olarak kabul edilmektedir. Eğitim, enformasyon teknolojisinin kullanımında ve kabulünde temel rol oynar (Knol ve Stroeken, 2001: 233).

H_{8a} : Eğitim ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{8b} : Eğitim ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.3.4. Enformasyon Yoğunluğu

Enformasyon yoğunluğu; firmanın ürünlerinde ve faaliyetlerinde enformasyonun biriktirilmesi ve işlenmesi derecesidir (Hu ve Quan, 2005: 43). Ürün veya hizmetin kullanımı, üretimi, geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan enformasyon miktarı şeklinde de açıklanmıştır (Bhatt ve Stump, 2001: 35).

H_{9a} : Enformasyon yoğunluğu ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{9b} : Enformasyon yoğunluğu ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.4. Çevresel Özellikler

Çevre, organizasyon sınırlarının dışındaki fiziki ve sosyal faktörlerdir (Duncan, 1972:314). Organizasyonlar çevrelerindeki değişimlere reaksiyonda bulunarak değişirler (Dixon ve diğerleri, 1994:98) ve böylece organizasyonun yapısı ve süreçleri, çevresiyle uyumlu hale gelir.

4.4.1. Rekabetçi Baskı

Rekabetçi baskı, firmanın ürün ve süreç yeniliklerine başlaması için harekete geçmesine neden olmaktadır (Boone, 2000: 552). Algılanan rekabetçi baskı, firmayı çevre, performans, kalite, güvenlikle ilgili hizmetlere veya ürünlerin üretim süreçlerini etkileyen yeni standartlara yönlendirmektedir (Montalvo, 2004: 7).

H_{10a} : Rekabetçi baskı ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{10b} : Rekabetçi baskı ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.4.2. Çevresel Belirsizlik

Çevresel belirsizlik; endüstriyel ilişkiler, ekonomik çevre, hükümet politikaları, rakipler, teknolojik süreçler, globalizasyon, yasal düzenlemeler, tedarikçiler, müşteriler gibi dış çevrenin organizasyon üzerindeki etkilerini tam doğru olarak firmanın öngörebilme yeteneğinin olmamasıdır (Hoque, 2004:489).

H_{11a} : Çevresel belirsizlik ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.

H_{11b} : Çevresel belirsizlik ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.5. KKP Uygulama Başarısı

Enformasyon sisteminin başarısı; enformasyon sistemlerinden elde edilecek yararlardır (Ashill ve Jobber, 1999:519). KKP sistemi uygulamasında başarı, KKP sisteminin sağlayacağı potansiyel faydaları gerçekleştirmesidir (Chou ve Chang, 2008: 150; Umble ve diğerleri, 2003: 256)

H_{12} : KKP uygulama başarısı ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.6. Algılanan Organizasyonel Performans

Performans; firmanın hedeflerini gerçekleştirmeye derecesidir (Choi ve diğerleri, 2008: 250). Bu hedefler pazar payı ve büyümeye oranı gibi ekonomik hedefler olabileceği gibi satışlar, kârlılık ve rasyoları içeren finansal hedefler, ürün kalitesi gibi operasyonel hedefler veya organizasyonel hedefler olabilir (Short ve Palmer, 2003: 210). Algılanan organizasyonel performans ise, enformasyon sisteminin işletme performansı üzerindeki etkisini ölçer (Zviran ve Erlich, 2003: 82).

5. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu araştırmada ana kütle Türkiye'de KKP kullanıcısı firmalardır. Anketler KKP sistemi kullanan 610 firmaya postalanmış ve 236 firmadan cevap alınmıştır.

Tablo 1: Hipotezlere ait Sonuçlar

Hip.No.	Hipotezler	Sonuç
H_{1a} :	Kullanıcı tatmini ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{1b} :	Kullanıcı tatmini ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{2a} :	Kullanıcı direnci ile KKP uygulama başarısı arasında negatif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{2b} :	Kullanıcı direnci ile algılanan organizasyonel performans arasında negatif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{3a} :	Teknik uyumluluk ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{3b} :	Teknik uyumluluk ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{4a} :	İş süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{4b} :	İş süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{5a} :	TKY ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{5b} :	TKY ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{6a} :	Üst yönetim desteği ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{6b} :	Üst yönetim desteği ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{7a} :	Organizasyonel amaçlarda konsensus ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{7b} :	Organizasyonel amaçlarda konsensus ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{8a} :	Eğitim ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{8b} :	Eğitim ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{9a} :	Enformasyon yoğunluğu ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{9b} :	Enformasyon yoğunluğu ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmemiştir
H_{10a} :	Rekabetçi baskısı ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{10b} :	Rekabetçi baskısı ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{11a} :	Çevresel belirsizlik ile KKP uygulama başarısı arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{11b} :	Çevresel belirsizlik ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir
H_{12} :	KKP uygulama başarısı ile algılanan organizasyonel performans arasında pozitif bir ilişki vardır.	Desteklenmiştir

6. SONUÇ

Yapılan bu çalışmanın bilime olan başlıca katkısı; Yenilik Yayılm Teorisi tarafından ortaya konulan değişkenlerin Kurumsal Kaynak Planlaması adaptasyonu üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Çünkü KKP sistemlerinin gelişiminde akademik literatürün katkısı iyi kurulmuş bir teoridir (Holland ve Light, 2001:43). Yenilik Yayılm Teorisi'ne göre işletmeler, enformasyon sistemlerine yatırım kararı aldıklarında dört faktör grubunu göz önünde bulundurarak uygulamaya geçmelidirler. Bu çalışmada söz konusu özellikleri temsil eden on üç değişkenin etkileri incelenmiştir. KKP teknolojisinin organizasyona kurulumunda ve uygulanmasında yöneticilerin dikkat edeceği hususlar vardır. Bunlardan ilki KKP yazılımına geçilmesinin nedenleri ve sistemden elde edilecek faydalara duyurulmalıdır. İkinci olarak mevcut süreçlerle ilgili problemlerin incelenmesi gerekir. KKP yazılımının gerektirdiği iş süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi gereksinimine istinaden detaylı bir çalışma yapılmalıdır. Ayrıca firmanın faaliyet süresi boyunca TKY uygulamalarına devam edilmelidir. Son olarak KKP enformasyon sistemi

fonksiyonunun kurulumu nedeniyle ortaya çıkan; yeniden yapılanma ve eğitim ihtiyacına istinaden, enformasyon teknolojisi bütçesinin planlanması ve yönetilmesi önemli bir konudur.

KAYNAKLAR

- Adams, B.; Berner, E.S. ve Rousse, J. (2004). Applying Strategies to Overcome User Resistance in a Group of Clinical Managers to a Business Software Application: A Case Study, *Journal of Organizational and User Computing*, 16 (4): 55-64.
- Adamson, I. ve Shine, J. (2003). Extending The New Technology Acceptance Model to Measure The End User Information Systems Satisfaction in a Mandatory Environment: A Bank's Treasury, *Technology Analysis&Strategic Management*, 15 (4): 441-455.
- Ahadi, H.R. (2004). An Examination of The Role of Organizational Enablers in Business Process Reengineering and The Impact of Information Technology, *Information Resources Management Journal*, 17 (4): 1-19.
- Al-Mashari, M.; Irani, Z. ve Zairi, M. (2001). Business Process Reengineering: A Survey of International Experience, *Business Process Management Journal*. 7 (5): 437-455.
- Ashill, N.J. ve Jobber, D. (1999). The Impact of Environmental Uncertainty Perceptions, Decision Maker Characteristics and Work Environment Characteristics on The Perceived Usefulness of Marketing Information Systems (MkIS): A Conceptual Framework, *Journal of Marketing Management*, 15: 519-540.
- Au, A.K. ve Enderwick, P. (2000). A Cognitive Model on Attitude Towards Technology Adoption, *Journal of Managerial Psychology*, 15 (4): 266-282.
- Baldridge, J.V. ve Burnham, R.A. (1975). Organizational Innovation: Individual, Organizational and Environmental Impacts, *Administrative Science Quarterly*, 20: 165-176.
- Bhatt, G.D. ve Stump, R.L. (2001). An Empirically Derived Model of The Role IS Networks in Business Process Improvement Initiatives, *Omega*, 29: 29-48.
- Bingi, P., Sharma, M.K. ve Godla, J.K. (1999) "Critical Issues Affecting an ERP Implementation", *Information Systems Management*, 16(3), s. 7-14.
- Birley S. ve Westhead, P. (1990). Growth And Performance Contrasts Between 'Types' Of Small Firms, *Strategic Management Journal*, 11: 535-557.
- Boone, J. (2000). Competitive Pressure: The Effects on Investments in Product and Process Innovation, *The RAND Journal of Economics*, 31 (3): 549-569.
- Bourgeois, L.J. (1985). Strategic Goals, Perceived Uncertainty and Economic Performance in Volatile Environments, *Academy of Management Journal*, 28: 548-573.
- Bradford, M. ve Florin, J. (2003). Examining The Role of Innovation Diffusion Factors on The Implementation Success of Enterprise Resource Planning Systems, *International Journal of Accounting Information Systems*, 4: 205-225.
- Brandyberry, A.A. (2003). Determinants of Adoption for Organisational Innovations Approaching Saturation, *European Journal of Innovation Management*, 6 (3): 150-158.
- Buchko, A.A. (1994). Conceptualization and Measurement of Environmental Uncertainty: An Assessment of The Miles and Snow Perceived Environmental Uncertainty Scale, *Academy of Management Journal*, 37 (2): 410-425.
- Byrd, T.A. ve Marshall, T.E. (1997). Relating Information Technology Investment to Organizational Performance: A Causal Model Analysis, *Omega*, 25 (1): 43-56.
- Calantone, R.J., Çavuşgil, S.T. ve Zhao, Y. (2002). Learning Orientation, Firm Innovation Capability and Firm Performance, *Industrial Marketing Management*, 31: 515-524.
- Choe, J.M. (1996). The Relationships Among Performance of Accounting Information Systems, Influence Factors and Evolution Level of Information Systems, *Journal of Management Information Systems*, 12 (4): 215-239.

- Choe, J.M., Lee, Y.H. ve Park, K.C. (1998). The Relationship Model Between The Influence Factors and The Strategic Applications of Information Systems, *European Journal of Information Systems*, 7: 137-149.
- Choi, B.; Poon, S.K. ve Davis, J.G. (2008). Effects of Knowledge Management Strategy on Organizational Performance: A Complementarity Theory Based Approach, *Omega*, 36: 235-251.
- Chou, S.W. ve Chang, Y.C. (2008). The Implementation Factors That Influence The ERP Benefits, *Decision Support Systems*, 46: 149-157.
- Chung, S.H. ve Snyder, C.A. (2000). ERP Adaption: A Technological Evolution Approach, *International Journal of Agile Management Systems*, 2 (1): 24-32.
- Cohen, J.F. (2001). Environmental Uncertainty and Managerial Attitude: Effects on Strategic Planning, Non Strategic Decision Making and Organisational Performance, *South Africa Journal of Business Management*, 32 (3): 17-31.
- Cooll, K.O., Diericks, I. ve Szulanski, G. (1997). Diffusion of innovations within organizations: Electronic switching in the Bell System, 1971-1982, *Organization Science*, 8 (5): 543-559.
- Cronbach., L.J. (2004); "My Current Thoughts on Coefficient Alpha and Successor Procedures," CSE Report 643, Los Angeles: University of California, s. 1-32.
- Dale, B.G. ve Cooper, C.L. (1994). Introducing TQM: The Role of Senior Management, *Management Decision*, 32 (1): 20-26.
- Damanpour, F. (1991). Organizational Innovation: A Meta Analysis of Effects of Determinants and Moderators, *Academy of Management Journal*, 34 (3): 555-590.
- Damanpour, F. ve Gopalakrishnan, S. (1998). Theories of Organizational Structure and Innovation Adoption: The Role of Environmental Change, *Journal of Engineering and Technology Management*, 15: 1-24.
- Deloitte Consulting (1999). ERP's Second Wave: Maximizing The Value of ERP-Enabled Processes, http://www.deloitte.com/publications/m0499_1.html
- Dess, G.G. (1987). Consensus on Strategy Formulation and Organizational Performance: Competitors in a Fragmented Industry, *Strategic Management Journal*, 8: 259-277.
- Dess, G.G. ve Origer, N.K. (1987). Environment, Structure and Consensus in Strategy Formulation: A Conceptual Integration, *Academy of Management Review*, 12 (2): 313-330.
- Dess, G.G. ve Priem, R.L. (1995). Consensus Performance Research: Theoretical and Empirical Extensions, *Journal of Management Studies*, 32 (4): 401-417.
- Dixon, J.R., Arnold, P., Heineke, J., Kim, J.S. ve Mulligan, P. (1994). Business Process Reengineering: Improving in New Strategic Directions, *California Management Review*: 93-108.
- Dooley, R.S., Fryxell, G.E. ve Judge, W.Q. (2000). Belaboring The Not-So-Obvious: Consensus, Commitment and Strategy Implementation Speed and Success, *Journal of Management*, 26 (6): 1237-1257.
- Duncan, R.B. (1972). Characteristics of Organizational Environments and Perceived Environmental Uncertainty, *Administrative Science Quarterly*, 17 (3): 313-327.
- Ettlie, J.E. (1983). Organizational Policy and Innovation Among Suppliers to the Food Processing Sector, *Academy of Management Journal*, 26 (1): 27-44.
- Fichman, R.G. (2001). The Role of Aggregation in The Measurement of IT Related Organizational Innovation, *MIS Quarterly*, 25 (4): 427-454.
- Frambach, R.T. (1993). An Integrated Model of Organizational Adoption and Diffusion of Innovations, *European Journal of Marketing*, 27 (5): 22-41.
- Frambach, R.T. ve Schillewaert, N. (2002). Organizational Innovation Adoption A Multi-level Framework of Determinants and Opportunities for Future Research, *Journal of Business Research*, 55: 163-176.

- Fuentes, M.M., Albacete-Saez, C.A. ve Llorens-Montes, F.J. (2004). The Impact of Environmental Characteristics on TQM Principles and Organizational Performance, *Omega*: 1-18.
- Gaski, J.F. (1984) "The Theory of Power and Conflict in Channels of Distribution", *Journal of Marketing*, 48(3), s. 9-29.
- Gelderman, M. (1998). The Relation Between User Satisfaction Usage of Information Systems and Performance, *Information&Management*, 34: 11-18.
- Gerloff, E.A., Muir, N.K. ve Bodensteiner, W.D. (1991). Three Components of Perceived Environmental Uncertainty: An Exploratory Analysis of The Effects of Aggregation, *Journal of Management*, 17 (4): 749-768.
- Grover, V., Teng, J., Segars, A.H. ve Fiedler, K. (1998). The Influence of Information Technology Diffusion and Business Process Change on Perceived Productivity: The IS Executive's Perspective, *Information & Management*, 34: 141-159.
- Gyampah, K.A. ve Salam, A.F. (2004). An Extension of The Technology Acceptance Model in an ERP Implementation Environment, *Information&Management*, 41: 731-745.
- Hammer, M. ve Champy, J. (1993). *Reengineering The Corporation: A Manifesto for Business Revolution*, New York: Harper Collins Publishers.
- Hirschheim, R. ve Newman, M. (1988). Information Systems and User Resistance: Theory and Practice, *The Computer Journal*, 31 (5): 398-408.
- Holland, C.P. ve Light, B. (2001). A Stage Maturity Model for Enterprise Resource Planning Systems Use, *Database for Advances in Information Systems*, 32 (2): 34-45.
- Hong, K.K. ve Kim, Y.G. (2002). The Critical Success Factors for ERP Implementation: An Organizational Fit Perspective, *Information&Management*, 40: 25-40.
- Hoque, Z. (2004). A Contingency Model of The Association Between Strategy, Environmental Uncertainty and Performance Measurement: Impact on Organizational Performance, *International Business Review*, 13: 485-502.
- Hrebiniak, L.G. ve Snow, C.C. (1982). Top Management Agreement and Organizational Performance, *Human Relations*, 35: 1139-1158.
- Hsu, C. (2008). Knowledge Sharing Practices as a Facilitating Factor for Improving Organizational Performance Through Human Capital: A Preliminary Test, *Expert Systems with Application*, 35: 1316-1326.
- Hu, Q. ve Quan, J.J. (2005). Evaluating The Impact of IT Investments on Productivity: A Causal Analysis at Industry Level, *International Journal of Information Management*, 25: 39-53.
- Huber, G.P., O'Connel, M.J. ve Cummings, L.L. (1975). Perceived Environmental Uncertainty: Effects of Information and Structure, *Academy of Management Journal*, 18 (4): 725-740.
- Hult, G.T.M., Hurley, R.F. ve Knight, G.A. (2004). Innovativeness: Its Antecedents and Impact on Business Performance, *Industrial Marketing Management*, 33: 429-438.
- Hunton, J.E., Lippincott, B. ve Reck, J.L. (2003). Enterprise Resource Planning Systems: Comparing Firm Performance of Adopters and Nonadopters, *International Journal of Accounting Information Systems*, 4: 165-184.
- Igbaria, M. ve Tan, M.C. (1997). The Consequences of Information Technology Acceptance on Subsequent Individual Performance, *Information&Management*, 32: 113-121.
- Jiang, J.J., Muhanna, W.A. ve Klein, G. (2000). User Resistance and Strategies for Promoting Acceptance Across System Types, *Information&Management*, 37: 25-36.
- Kanter, R.M. ve Brinkerhoff, D. (1981). Organizational Performance: Recent Developments in Measurement, *Annual Review of Sociology*, 7: 321-349.
- Kassiech, S.K. ve Yourstone, S.A. (1998). Training, Performance Evaluation, Rewards and TQM Implementation Success, *Journal of Quality Management*, 3 (1): 25-38.

- Keen, P.G.W. (1994). *Every Manager's Guide to Information Technology*, 2nd Ed., Boston: Harvard Business School Pres.
- Kitchell, S. (1997). CEO Characteristics and Technological Innovativeness: A Canadian Perspective, *Canadian Journal of Administrative Sciences*, 14 (2): 111-125.
- Knight, D., Pearce, C.L., Smith, K.G., Olian J.D., Sims, H.P., Smith, K.A. ve Flood, P. (1999). Top Management Team Diversity, Group Process and Strategic Consensus, *Strategic Management Journal*, 20: 445-465.
- Knol, W.H.C. ve Stroeken, J.H.M. (2001). The Diffusion and Adaption of Information Technology in Small and Medium Sized Enterprises Through IT Scenarios, *Technology Anaysis&Strategic Management*, 13 (2): 227-246.
- Kuei, C.H. ve Madu, C.N. (1995). Managers Perception of Factors Associated with Quality Dimensions of Different Types of Firms, *Quality Management Journal*, 2: 67-80.
- Law, C.C.H. ve Ngai, E.W.T. (2007). ERP Systems Adoption: An Exploratory Study of The Organizational Factors and Impacts of ERP Success, *Information&Management*, 44: 418-432.
- Legris, P., Ingham, J. ve Collerette, P. (2003). Why Do People Use Information Technology? A Critical Review of The Technology Acceptance Model, *Information&Management*, 40: 191-204.
- Li, E.Y. (1997). Perceived Importance of Information System Success Factors: A Meta Analysis of Group Differences, *Information&Management*, 32: 15-28.
- Lucas, H.C. ve Spitzer, V.K. (1999). Technology Use and Performance: A Field Study of Broker Workstations, *Decision Sciences*, 30 (2): 291-312.
- Mabert, V.A., Soni, A. ve Venkataramanan, M.A. (2001). Enterprise Resource Planning: Common Myths Versus Evolving Reality, *Business Horizons*: 69-76.
- Markus, M.L., Axline, S., Petrie, D. ve Tanis, C. (2000). Learning From Adopters' Experiences with ERP: Problems Encountered and Success Achieved, *Journal of Information Technology*, 15: 245-265.
- Martinko, M.J., Henry, J.W. ve Zmud, R.W. (1996). An Attributional Explanation of Individual Resistance to The Introduction of Information Technologies in The Workplace, *Behaviour&Information Technology*, 15 (5): 313-330.
- Martinsons, M.G. ve Chong, P.K.C. (1999). The Influence of Human Factors and Specialist Involvement on Information Systems Success, *Human Relations*, 52 (1): 123-152.
- Mentzer, J.T. ve Konrad, B.P. (1991). An Efficiency/Effectiveness Approach to Logistics Performance Analysis, *Journal of Business Logistics*, 12 (1): 33-63.
- Mitchell, VW. (1994). How to Identify Psychographic Segments: Part1, *Marketing Intelligence and Planning*, 12 (7): 4-10.
- Montalvo, C. (2004). What Triggers Change and Innovation?, *Technovation*: 1-12.
- Motwani, J., Mirchandani, D., Madan, M. ve Gunasekaran, A. (2002) "Successful Implementation of ERP Projects: Evidence From Two Case Studies", *International Journal of Production Economy*, 75(1-2): 83-96.
- Murray, C.E. (2009). Diffusion of Innovation Theory: A Bridge for The Research Practice Gap in Counseling, *Journal of Counseling&Development*, 87: 108-116.
- Ngai, E.W.T. ; Law, C.C.H. ve Wat, F.K.T. (2008). Examining The Critical Success Factors in The Adoption of Enterprise Resource Planning, *Computers in Industry*, 59: 548-564.
- Ollila, E.M. ve Lyytinen, K. (2003). Why Organizations Adopt Information System Process Innovations: A Longitudinal Study Using Diffusion of Innovation Theory, *Information Systems Journal*, 13: 275-297.
- Ostroff, C. ve Schmitt, N. (1993). Configurations of Organizational Effectiveness and Efficiency, *Academy of Management Journal*, 36 (6): 1345-1361.

- Palvia, S.C., Sharma, R.S. ve Conrath, D.W. (2001). A Socio Technical Framework for Quality Assessment of Computer Information Systems, *Industrial Management & Data Systems*, 101 (5): 237-251.
- Pearson, J.M., McCahon, C.S. ve Hightower, R.T. (1995). Total Quality Management: Are Information Systems Managers Ready?, *Information&Management*, 29: 251-263.
- Porter, M.E. ve Millar, V.E. (1985). How Information Gives You Competitive Advantage?, *Harvard Business Review*, 63 (4): 149-160.
- Poston, R. ve Grabski, S. (2001). Financial Impacts of Enterprise Resource Planning Implementations, *International Journal of Accounting Information Systems*, 2: 271-294.
- Powell, T.C. (1995). Total Quality Management as Competitive Advantage: A Review and Empirical Study, *Strategic Management Journal*, 16: 15-37.
- Premkumar, G. ve Roberts, M. (1999). Adoption of New Information Technologies in Rural Small Businesses, *Omega*, 27: 467-484.
- Prescott, M.B. ve Conger, S.A. (1995). Information Technology Innovations: A Classification by IT Locus of Impact and Research Approach, *The Data Base For Advances in Information Systems*, 26 (2&3): 20-41.
- Raghunathan, B.S., Apigian, C.H., Raghunathan, T.S. ve Tu, Q. (2004). A Path Analytic Study of The Effect of Top Management Support for Information Systems Performance, *Omega*: 1-13.
- Raghunathan, B.S. ve Raghunathan, T.S. (1988). Impact of Top Management Support on IS Planning, *The Journal of Information Systems*, 2 (2): 15-23.
- Ramamurthy, K. (1994). Moderating Influences of Organizational Attitude and Compatibility on Implementation Success From Computer Integrated Manufacturing Technology, *International Journal of Production Research*, 32 (10): 2251-2273.
- Ramamurthy, K. ve Premkumar, G. (1995). Determinant and Outcomes of Electronic Data Interchange Diffusion, *IEEE Trans. Eng. Management*, 42 (4): 332-351.
- Raymond, L., Bergeron, F. ve Rivard, S. (1998). Determinants of Business Process Reengineering Success in Small and Large Enterprises: An Empirical Study in The Canadian Context, *Journal of Small Business Management*: 72-85.
- Reck, J.L. (2004). Firm Performance Effects in Relation to The Implementation and Use of Enterprise Resource Planning Systems, *Journal of Information Systems*, 18 (2): 107-110.
- Rogers, E.M. (1995). *Diffusion of Innovations*, 4th Ed., New York: Free Pres.
- Sheu, C., Chae, B. ve Yang, C.L. (2004). National Differences and ERP Implementation: Issues and Challenges, *Omega*, 32: 361-371.
- Short, J.C. ve Palmer, T.B. (2003). Organizational Performance Referents: An Empirical Examination of Their Content and Influences, *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 90: 209-224.
- Siriginidi, S.R. (2000). Enterprise Resource Planning in Reengineering Business, *Business Process Management Journal*, 6 (5): 376-391.
- Somers, Toni M., Nelson, K. ve Karimi, J. (2003). Confirmatory Factor Analysis of The End User Computing Satisfaction Instrument: Replication within an ERP Domain, *Decision Sciences*, 34 (3): 595-621.
- Stanwick, P.A. ve Pleshko, L.P. (1995). Relationships of Environmental Characteristics, Formalized Planning and Organizational Design to Performance, *The International Journal of Organizational Analysis*, 3 (2): 175-197.
- Stenbeck, J. (1998). Evolving Enterprise, *Information Technologies for Manufacturing Competitiveness*, 1 (2): 1-9.

- Stratman, J.K. ve Roth, A.V. (2002). Enterprise Resource Planning (ERP) Competence Constructs: Two-Stage Multi-Item Scale Development and Validation, *Decision Sciences*, 33 (4): 601-628.
- Sutcliffe, K.M. ve Huber, G.P. (1998). Firm and Industry as Determinants of Executive Perceptions of The Environment, *Strategic Management Journal*, 19 (8): 793-807.
- Tait, P. ve Vessey, I. (1988). The Effect of User Involvement on System Success: A Contingency Approach, *MIS Quarterly*, 12 (1): 91-108.
- Thong, J.Y.L. (1999). An Integrated Model of Information Systems Adoption in Small Businesses, *Journal of Management Information Systems*, 15 (4): 187-214.
- Thong, J.Y.L. ve Yap, C.S. (1995). CEO Characteristics, Organizational Characteristics and Information Technology Adoption in Small Business, *Omega*, 23 (4): 429-442.
- Thong, J.Y.L., Yap, C.S. ve Raman, K.S. (1996). Top Management Support, External Expertise and Information Systems Implementation in Small Businesses, *Information Systems Research*, 7 (2): 248-267.
- Thornhill, S. (2006). Knowledge, Innovation and Firm Performance in High and Low Technology Regimes, *Journal of Business Venturing*, 21: 687-703.
- Umble, E.J.; Haft, R.R. ve Umble, M.M. (2003). Enterprise Resource Planning: Implementation Procederes and Critical Success Factors, *European Journal of Operational Research*, 146: 241-257.
- Wall, F. ve Seifert, F. (2003). Does The Structure of an Organization Influence of Its ERP Systems? Results of an Empirical Study, *6th European Conference on Accounting Informations Systems (ECAIS)*, Sevilla.
- Wang, E.T.G. (2001). Linking Organizational Context with Structure: A Preliminary Investigation of The Information Processing View, *Omega*, 29: 429-443.
- Weill, P. (1992). The Relationship Between Investment in Information Technology and Firm Performance: A Study of The Valve Manufacturing Sector, *Information System Research*, 3 (4): 307-333.
- Weill, P. ve Olson, M.H. (1989). Managing Investment in Information Technology: Mini Case Examples and Implications, *MIS Quarterly*, 13 (1): 3-17.
- Whyte, G., Bytheway, A. ve Edwards, C. (1997). Understanding User Perceptions of Information Systems Success, *Journal of Strategic Information Systems*, 6: 35-68.
- Woodrooff, J. ve Burg, W. (2003). Satisfaction/Dissatisfaction: Are Users Predisposed?, *Information&Management*, 40: 317-324.
- Zhang, L., Lee, M.K.O., Zhang, Z. ve Banerjee, P. (2003). Critical Success Factors of Enterprise Resource Planning Systems Implementation Success in China, *Proceedings of The 36th Hawaii International Conference on System Sciences*, IEEE Computer Society.
- Zhang, Z.; Lee, M.K.O.; Huang, P.; Zhang, L. ve Huang, X. (2005). A Framework, of ERP Systems Implementation Success in China: An Empirical Study, *International Journal of Production Economics*, 98: 56-80.
- Zviran, M. (2003). User Satisfaction in ERP System: Some Empirical Evidence, *Journal of The Academy of Business and Economics*: 1-23.
- Zviran, M. ve Erlich, Z. (2003). Measuring IS User Satisfaction: Review and Implications, *Communications of The Association for Information Systems*, 12: 81-103.

Zonguldak Karaelmas Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü

9. Ulusal İşletmecilik Kongresi

6-8 Mayıs 2010

Zonguldak

BİLDİRİLER KİTABI

